

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

69. Vtrum, si quis invertat Ordinem Officij, vel Ordinem ejusdem Horæ,
peccet mortaliter? Idem dicendum est de illo, qui invertit Psalmos? Et quid
est sentiendum, si aliqui in Choro invertant Ordinem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

uilegijs Religionibus Mendicantibus concessis. Et tandem dicitur Pater Quintanaduenas *Singul.* 19. & 20. lat. conatur firmare, quod infiniti possit Capellania, quæ verè sit Beneficium Ecclesiasticum, ad integram Capellani sustentationem sufficiens, cum ea conditione à Fundatore expressa, vt Capellanus non teneatur Diuinum Officium recitare: & quod Episcopus teneatur, vel saltem possit admittere, & auctoritate Ecclesiastica erigere prædictam Capellaniam sine obligatione recitandi fundatam. Et hæc omnia, vt dixi, docet Quintanaduenas *locis citatis*. Sed scio aliqua ex his à viris doctis non approbari: ideo tu Lector iudica.

5. Notandum est hic obiter contra Gauantum in *Rubr. Missalis, tom. 2. sect. 1. cap. 5. sect. 6. numer. 2.* Suarez, Filiucium, & alios, quos affert Bonacina de *Horis Canonice disputat. 1. quest. 3. punct. 3. numer. 10.* vt quis possit recitare Matutinum post Vesperas, nullam specialem causam requiri præter consuetudinem; hæc enim satis est pro causa. Et ita docet ex Henriquez & Trullench, Leandrus, de *Sacrament. tom. 2. tractat. 6. disp. 13. quest. 24.* Qui etiam *quest. 26.* optimè obseruat, posse Horas Canonicas absque vlla culpa veniali dici etiam in latinis, vbi venter exoneratur; quod etiam docet Escobar, de *Hor. Canonic. quest. 4. num. 208.* licet contrarium afferat Bonacina, *vbi supra, numer. 5. & 6.* cum Castro Palao, *tom. 2. disputat. 2. punct. 4. numer. 7.* Sed pro sententia affirmatiua Escobar *vbi supra* citat Sanchez, Faulum, & Trullench.

Sup. hoc latè supra in Ref. 45.

RESOL. LIX.

Vtrum si quis inuertat Ordinem Officij, vel Ordinem eiusdem Horæ, peccet mortaliter? Idem est dicendum de illo qui inuertit Psalmos. Et quid est sentiendum, si aliqui in Choro inuertant Ordinem Horarum? Ex parte 2. tractatu 12. Ref. 16.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Vasquez *Opusc. de benef. cap. 4. §. 1. art. 2. dub. 4. n. 66.* ita asserens: [Caietanus inquit, quod ordinem inuertere Horarum, non est mortale peccatum: vnde factum causa rationabili nullum erit; sine ea autem factum, erit veniale: & Sotus non audet hoc reprobare. Ego sanè, si rationabili fiat causa, nec venialis culpa damnabos; si verò irrationabili bis aut ter mortalem culpam non agnoscam; tamen sæpissimè, aut ex more id facere, existimo à mortali culpa non esse liberum; quoniam nimium iam ordini derogaret, & consuetudini Ecclesie communi; quod enim semel, ac iterum fiat, non censetur ita grauiter consuetudinem Ecclesie lacerare, & dirumpere; & ideo non esset mortale. Et idem dicerem si inuertetur ordo Psalmorum, quod à veniali culpa nunquam excusari poterit, siquidem causa nulla esse potest, quæ excuset; idem enim est ei, qui hanc Horam recitare debet, hoc aut alio ordine Psalmos dicere; vnde, si non seruat ordinem sine causa facit.] Ita Vasquez.

2. Hæc sententia est probabilis: sed contrariam probabilior esse existimo, quam aduersus Vasquez docet Bonacina *tract. de Horis Canonice disputat. 1. quest. 3. punct. 4. num. 5.* Et ratio est: quia, vt docet Reginaldus *tom. 2. lib. 8. cap. 2. num. 166.* Squillante de obligat. *Cler. part. 1. dub. 24. numer. 47.* Lessius *lib. 2. cap. 37. dub. 12. num. 80.* Villalobos in *summa, tom. 1. tract. 24. dub. 13. n. 1.* & alij communiter, ordo non est de substantia: & per consequens, talis defectus versatur in quodam accidente. Imo contra Sua-

rez de *relig. tom. 2. lib. 4. cap. 10. num. 10.* Macignum *tract. de Horis Canonice cap. 45. num. 5.* & alios putat Bonacina, *vbi supra*, hoc etiam procedere, si aliqui in Choro inuertent ordinem Horarum: nam secluso scandalo, & aliis circumstantiis, ita facientes asserit non peccare: & ita etiam post Bonaciam docet Gauantus in *comment. Rubr. Missal. tom. 2. sect. 1. c. 5. tit. 8. n. 3.*

RESOL. LXX.

An quando Matutinum separatur à Laudibus in fine recitanda sit Oratio diei?

Et an peccet venialiter, qui sine iusta causa Matutinum à Laudibus seingit? Ex p. 5. tr. 14. & Misc. Ref. 48.

§. 1. **H**ic casus est frequentissimus, affirmatiuam sententiam docet Ioannes Baptista de Fabus de *sacr. Ordinis in communi, c. 19. q. 5.* Lezana in *questionum regularium c. 12. n. 16.* & Oluarius Bonartius de *Horis Canonice. lib. 2. c. 17. n. 4.* vbi firmant, quod quando separatim à Laudibus Officium nocturnum dicitur, tunc per *vers. Dominus vobiscum*, & diei collectionem finiendum esse, prout Laudes Tertie, Sextæ, &c.

2. Sed negatiuam sententiam tenet: Sanchez in *opusculo. tom. 2. lib. 7. c. 2. dub. 20. n. 2.* vbi sic ait: Quando diuiditur Matutinum à Laudibus, non est opus dicere orationem post Matutinum præterquam in nocte Natalis Dominici; vbi id præcipit Rubrica Breuiarij, quia nullo iure, nec auctoritate, nec ratione id probatur; sic ex recentioribus multi viri docti. Hæc Sanchez.

3. Verum ego magis adhæreo opinioni affirmatiuæ, quam consuetudo approbat, & docet etiam in his materijs veratissimus Bartholomæus Gauantus in *rubricis Missalis. sect. 4. cap. 2.* An verò peccet venialiter, qui sine iusta causa Matutinum à laudibus seingit? Affirmat Azorius *tom. 1. lib. 10. c. 8. quest. 4.* Nauarrus de *orat. cap. 3. num. 28.* Toletus *lib. 2. cap. 13.* & alij. Sed Bonartius *vbi supra num. 3.* probat, quod diuisio Nocturni Officij à Laudibus non est interruptio; vnde priuatum hoc fieri licet absque vlla causa.

RESOL. LXXI.

Vtrum recitantes Officium extra horas præscriptas, peccent mortaliter?

Et an cum causa neque venialiter peccent?

Et qua sit causa iusta ad hoc faciendum?

Idem est de recitantijs in Choro Officium diuinum extra horas præscriptas. Ex parte 2. tractatu 12. Ref. 14.

§. 1. **R**espondeo cum communi Doctotum sententia negatiuè: & cum causa, neque peccatur venialiter. Iustam autem causam puto cum Lessio, & alijs, esse maiorem deuotionem, vel periculum superuenturæ occupationis. Imò, quod est valde notandum contra Filiucium *tom. 2. tract. 23. cap. 6. num. 217.* Suarez de *Relig. tom. 2. lib. 4. cap. 15. num. 11.* Azorium *part. 1. lib. 10. cap. 9. quest. 1.* & alios; etiam recitantes officium in Choro extra Horas præscriptas, si scandalum non addit, satisfaciunt præcepto, nec peccant mortaliter. Et ita docet Valentia *tom. 3. disp. 6. c. 2. punct. 10.* & post illum Bonacina *tract. de Hor. Can. disp. 19. 3. p. 3. num. 7.* & Gauantus